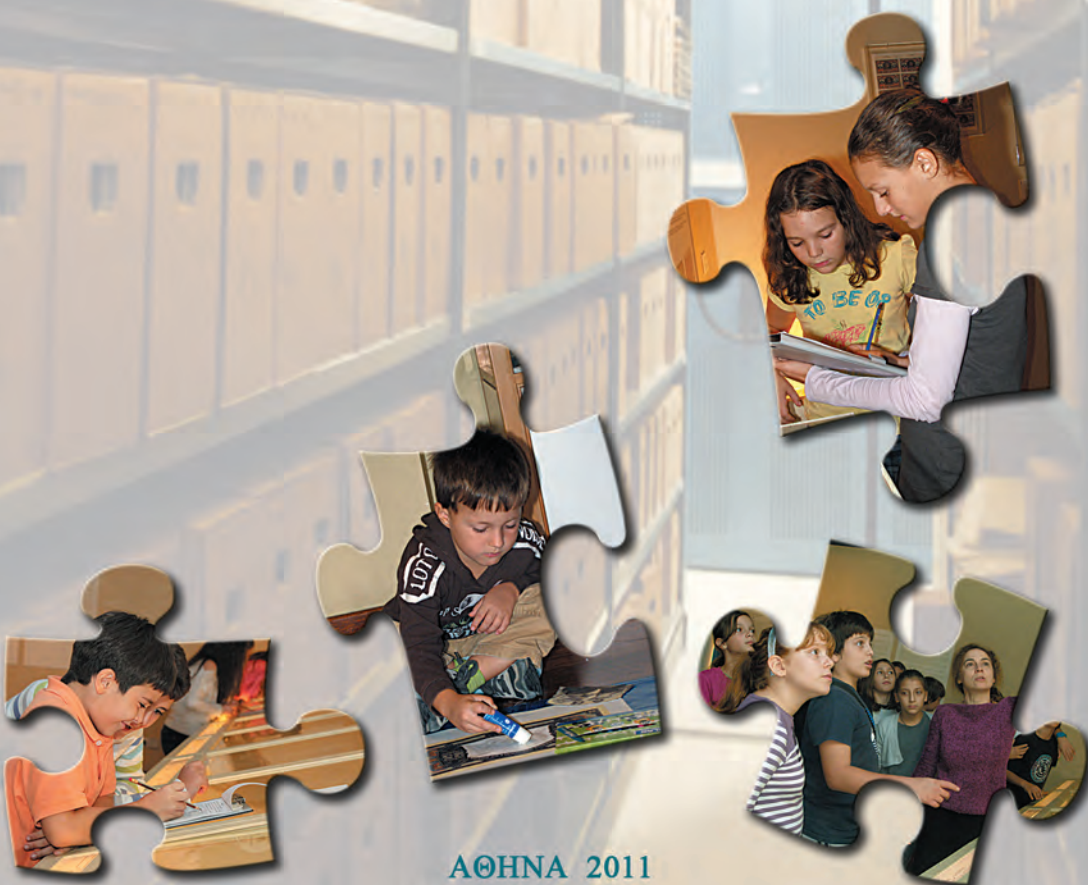

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΣΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

ΑΘΗΝΑ 2011

Διεύθυνση

Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής Τράπεζας
Μέγαρο Διομήδη
3ης Σεπτεμβρίου 146, 112 51 Αθήνα
Fax: 210 8807787
e-mail: ha-nbg@ethnodata.gr
www.nbg.gr/hanbg

Πρόσβαση

Ηλεκτρικός σιδηρόδρομος: Σταθμός Βικτωρίας ή Αττικής
Μετρό: Σταθμός Αττικής
Λεωφορεία: Στάση Αγγελοπούλου, γραμμές 608, 622, 054
Τρόλει: Στάση Αγγελοπούλου, γραμμές 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14

Ημέρες και ώρες

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα πραγματοποιούνται
από Δευτέρα έως Παρασκευή
09:00 - 14:00 κατόπιν συνεννόησης στα τηλέφωνα
210 8807799, 210 8807804

*Σχεδιασμός και εποπτεία της έκδοσης: Γεράσιμος Νοταράς
Συγγραφή κειμένων: Μαρία Λεμπέση
Διορθώσεις: Φωτεινή Κορδού
Ηλεκτρονική επεξεργασία εικόνων αρχείου: Αριστείδης Ξένος
Σχεδιασμός εξωφύλλου και επεξεργασία: Κατερίνα Μίχα
Ηλεκτρονική επεξεργασία έκδοσης, αναπαραγωγές, εκτύπωση: Σταύρος Μπελεσάκος*

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΣΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΙΑ/ΕΤΕ)

Το ΙΑ/ΕΤΕ οργανώνει εκπαιδευτικές επισκέψεις και προγράμματα για μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης όλης της χώρας, καθώς και για φοιτητές πανεπιστημιακών ιδρυμάτων. Επίσης, έχει ήδη εφαρμόσει ένα πιλοτικό πρόγραμμα σε δύο πρότυπα νηπιαγωγεία. Στις παραπάνω καθημερινές επισκέψεις συμμετέχουν και διαπολιτισμικά σχολεία, σχολεία ειδικής αγωγής, εσπερινά και σχολεία δεύτερης ευκαιρίας.

Σκοπός των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του ΙΑ/ΕΤΕ είναι η παρουσίαση στους μαθητές/φοιτητές ενός ζωντανού επιστημονικού οργανισμού, ικανού να κινητοποιεί τα ενδιαφέροντά τους που σχετίζονται με την ιστορία, την οικονομία, την κοινωνία και τον πολιτισμό της χώρας τους.

Στόχοι των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του ΙΑ/ΕΤΕ

- Η επαφή των παιδιών με αρχειακό υλικό ιστορικής σημασίας και η γνωριμία με τις μεθόδους επεξεργασίας του.
- Η ευαισθητοποίησή τους ως προς τη χρησιμότητα της αρχειονομικής επεξεργασίας και της ηλεκτρονικής καταλογογράφησης αλλά και τους πολλαπλούς τρόπους αξιοποίησης των διαφόρων συλλογών.
- Η αποκατάσταση της δυναμικής επικοινωνίας του παιδιού με το ιστορικό-κοινωνικό περιβάλλον της χώρας του, με ταυτόχρονη γνώση και κατανόηση της αμφίδρομης σχέσης οικονομικής και κοινωνικής ιστορίας.

Η εκπαιδευτική επίσκεψη των σχολείων στο σύγχρονο κτηριακό συγκρότημα του Ιστορικού Αρχείου της Εθνικής Τράπεζας, πέρα από το ότι συμβάλλει στο να έρθουν τα παιδιά σε επαφή με τις επιστήμες της αρχειονομίας και της ιστορίας και με τη σημασία τους στη διατήρηση της συλλογικής μνήμης της χώρας, λειτουργεί υποστηρικτικά στη διδασκαλία ποικίλων γνωστικών αντικειμένων. Για το λόγο αυτό εξειδικεύεται σύμφωνα με τα αιτήματα των καθηγητών της εκάστοτε σχολικής μονάδας. Το περιεχόμενο της ξενάγησης και των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων προσαρμόζεται κάθε φορά στην ηλικία, στο μαθησιακό επίπεδο των μαθητών και στο σκοπό της επίσκεψής τους.

Για το **Δημοτικό** έχουν σχεδιαστεί ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα με σκοπό την επαφή των παιδιών τόσο με την ιστορία, τη μυθολογία, την αισθητική μέσω της έκθεσης για την ιστορία του ελληνικού χαρτονομίσματος όσο και με την έννοια της διατήρησης της μνήμης μέσω του εκπαιδευτικού προγράμματος «Αρχεία. Πηγές γνώσης, πηγές μνήμης» (επαφή με παλιά έγγραφα του 19ου και 20ού αι., παλιές φωτογραφίες, παλιές μηχανές γραφείου κτλ.).

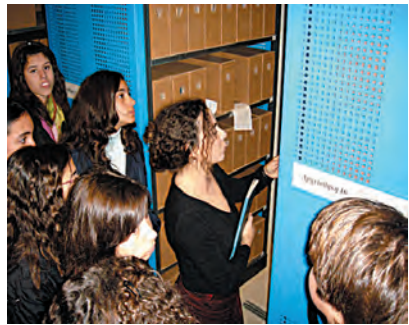
Με βάση τα αναλυτικά προγράμματα **Γυμνασίου** και **Λυκείου** η εκπαιδευτική επίσκεψη στο Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής μπορεί να ενισχύσει τη διδασκαλία των γνωστικών αντικειμένων της Ιστορίας, της Οικονομίας, της Τεχνολογίας, της Πληροφορικής, της Αισθητικής Αγωγής, του μαθήματος του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού, αλλά και να λειτουργήσει ως έναυσμα για την εκπόνηση σχεδίων εργασίας (project) στο πλαίσιο της ευέλικτης ζώνης διαθεματικών και καινοτόμων δράσεων.

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

Τα σχολεία έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν:

1. Ξενάγηση στο κτήριο του Ιστορικού Αρχείου

Επίσκεψη των μαθητών στην αίθουσα των ερευνητών με τον σύγχρονο μηχανολογικό εξοπλισμό και το σύστημα ηλεκτρονικής διαχείρισης αρχειακών και ιστορικών πληροφοριών, στη βιβλιοθήκη, στους χώρους εκκαθάρισης και πρώτης ταξινόμησης του υλικού, στους χώρους αρχειονομικής επεξεργασίας του υλικού, καθώς και στο εργαστήριο μικροφωτογράφισης και ψηφιοποίησης. Κατά την επίσκεψη στους χώρους οριστικής φύλαξης του υλικού ενημερώνονται για τις συνθήκες ορθής φύλαξης του αρχειακού υλικού (σταθερή θερμοκρασία, σταθερή υγρασία, διαμερισματική διάταξη των ορόφων, συστήματα πυρανίχνευσης και πυρόσβεσης με αέριο).

2. Ξενάγηση στις εκθέσεις

Στο ισόγειο του κτηρίου του Ιστορικού Αρχείου της Εθνικής Τράπεζας έχουν δημιουργηθεί εκθεσιακοί χώροι που φιλοξενούν τρεις εκθέσεις:

α. «Η ιστορική διαδρομή της Εθνικής Τράπεζας μέσα από τα αρχειακά τεκμήρια και τις συλλογές της»

Στόχος της έκθεσης είναι να προβληθεί, με συνοπτικό και υπαινικτικό τρόπο, η ιστορία της Εθνικής Τράπεζας από την ίδρυσή της μέχρι σήμερα, αλλά και γενικότερα ο ρόλος της Τράπεζας στην οικονομική, πολιτική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή της χώρας. Η συγκεκριμένη επιλογή των τεκμηρίων που εκτίθενται έχει στόχο να αναδείξει τον πλούτο των πληροφοριών που υπάρχουν στο αρχειακό υλικό και στα τεκμήρια που έχει διασώσει η Εθνική Τράπεζα, και που πολλές φορές είναι δύσκολο να φανταστεί κανείς ότι μπορεί να υπάρχουν σε τραπεζικό αρχείο (διαθήκη Σλήμαν, αρχιτεκτονικά σχέδια 19ου και 20ού αι., συλλογή γραφομηχανών και αριθμομηχανών, ομολογίες, η πρώτη μετοχή της ΕΤΕ, αρχειακό υλικό σχετικό με την εμπλοκή της ΕΤΕ στους εθνικούς αγώνες και στα μεγάλα κοινωφελή έργα υποδομής κτλ.).

β. «Ιστορία του ελληνικού χαρτονομίσματος. Μια διαδρομή, 1822-2002»

Οι επισκέπτες της έκθεσης θα ανακαλύψουν, εκτός από τα τραπεζογραμμάτια των πέντε εκδοτικών τραπεζών που κατά καιρούς είχαν το εκδοτικό προνόμιο στη χώρα μας (Εθνική Τράπεζα, Ιονική Τράπεζα, Προνομιούχος Τράπεζα Ηπειροθεσσαλίας, Τράπεζα Κρήτης και Τράπεζα της Ελλάδος), χαρτονομίσματα και άλλα συναλλακτικά μέσα που κυκλοφόρησαν την περίοδο της Επανάστασης του 1821, την καποδιστριακή περίοδο, αλλά και σε περιόδους ταραγμένες, όταν ξένοι κατακτητές και αντιστασιακές οργανώσεις της ελεύθερης Ελλάδας κυκλοφόρησαν τα δικά τους χαρτονομίσματα.

Το σύνολο των εκθεμάτων αυτών αποτελεί την πληρέστερη συλλογή ελληνικού χαρτονομίσματος που έχει ποτέ εκτεθεί δημοσίως. Η περιήγηση στην έκθεση της ιστορίας του ελληνικού χαρτονομίσματος ανακαλεί στη μνήμη και ζωντανεύει σημαντικές περιόδους της ιστορίας του νεοελληνικού κράτους, ενώ παράλληλα παρέχει πλήθος πληροφοριών: ιστορικές, δημοσιονομικές, οικονομικές αλλά και σχετικές με τις εικαστικές και συλλεκτικές τάσεις, τις κατασκευαστικές τεχνικές, την κιβδηλία ή την ιδεολογία, όπως αυτή αποτυπώθηκε πάνω στα τραπεζογραμμάτια.

γ. «Έκθεση μηχανημάτων και τυπογραφικών εργασιών»

Εκτίθενται τυπογραφικές μηχανές, οι περισσότερες από τις οποίες ανήκουν στην ελληνική Εταιρεία Γραφικών Τεχνών Ασπιώτη-ΕΛΚΑ (1873-1996), καθώς και δοκίμια και δείγματα από φάσεις παραγωγής διαφόρων τυπογραφικών εργασιών: χαρτονομίσματα, γραμματόσημα, χαρτόσημα, ένσημα ασφαλιστικών οργανισμών, λαχεία, παιγνιόχαρτα, μετοχές, ομολογίες εθνικών δανείων, τραπεζικές επιταγές και βιβλιάρια καταθέσεων, συναλλαγματικές κτλ. Επίσης, εκδόσεις, λευκώματα, αφίσες, καθώς και εκτυπωτικές πλάκες, κλισέ, τυπογραφικά φιλμ και τυπογραφικά στοιχεία.

3. Παρουσίαση του ηλεκτρονικού συστήματος αρχειακών και ιστορικών πληροφοριών του ΙΑ/ΕΤΕ

Παρουσιάζονται στους μαθητές οι διαφορετικοί τρόποι αναζήτησης των επιθυμητών στοιχείων μέσα από το ηλεκτρονικό σύστημα αρχειακών και ιστορικών πληροφοριών. Ακολούθως ξεναγούνται ηλεκτρονικά σε όλα τα πεδία του συστήματος που αφορούν τα έγγραφα και τις συλλογές του Αρχείου (χαρτονομισμάτων, μηχανών γραφείου, φωτογραφιών, αρχιτεκτονικών σχεδίων κτλ.), ώστε να αποκτήσουν αντίληψη για τον τύπο των πληροφοριών που είναι δυνατό να αναζητηθούν.

Εργασία Τετάρτης: Τελεγραμματοκωδικισμός

Πεδίο 1 - 12	Πεδίο 13 - 22	Πεδίο 23 - 28	Πεδίο 29 - 32	Πεδίο 33 - 37	Πεδίο 38 - 46	Πεδίο 47 - 48	Πεδίο 50 - 57
1.Α/α Αρκεσάνδης Σωτήρης:	☐	Συλλογή Μουσουλμανικού ελθίκου της Εθνικής Εξ.					
2.Α/α Σωφός:	☐	Τελεγραμμικές συσκευές - τηλεγραφικό κέντρο					
3.Α/α Υφαντής:	☐	Τελεγραμμικές συσκευές - τηλεγραφικό κέντρο					
4.Α/α Φωσάδης:	☐	Τελεγραμμικές συσκευές - τηλεγραφικό κέντρο					
5.Α/α Τσαλαφής:							
6.Τίτλος Τελεγραμμ.:	ΤΗΛΕΓΡΑΜΜΑΤΟΚΩΔΙΚΙΣΜΟΣ						
7.Επίθετο Πατρωνυμίας:	Πατρωνυμ.						
8.Αρκεσάνδης Τελεγραμμ.:							
9.Εταιρεία Κατασκευής:							
10.Στοιχείο Αριθμός:	11.Μερίδα Διεύθυνσης						
12.Αποστέλλας & Διευθυντής Τελεγραμμ.:	ΔΕΥΤΕΡΟΧΕΙΡΩΤΗΣ/ΗΤΕΛΕ						
Εκτύπωση Εργασία Επόμενης Τετάρτης							

Εργασία Τετάρτης: Τελεγραμματοκωδικισμός

Πεδίο 1 - 12	Πεδίο 13 - 22	Πεδίο 23 - 28	Πεδίο 29 - 32	Πεδίο 33 - 37	Πεδίο 38 - 46	Πεδίο 47 - 48	Πεδίο 50 - 57
1.Α/α Αρκεσάνδης Σωτήρης:	☐	Συλλογή Μουσουλμανικού ελθίκου της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδας					
2.Α/α Σωφός:	☐	Γραφομηχανές					
3.Α/α Υφαντής:	☐	Γραφομηχανές γραφομηχανισμός					
4.Α/α Φωσάδης:	☐	Γραφομηχανές γραφομηχανισμός					
5.Α/α Τσαλαφής:							
6.Τίτλος Τελεγραμμ.:	SHAW-WALSH TYPEWRITER NEW H.						
7.Επίθετο Πατρωνυμίας:	Πατρωνυμ.						
8.Αρκεσάνδης Τελεγραμμ.:							
9.Εταιρεία Κατασκευής:	SHAW-WALSH CO. GASTON N.Y. USA						
10.Στοιχείο Αριθμός:	17384						
12.Αποστέλλας & Διευθυντής Τελεγραμμ.:	ΔΕΥΤΕΡΟΧΕΙΡΩΤΗΣ/ΗΤΕΛΕ						
Εκτύπωση Εργασία Επόμενης Τετάρτης							

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

1. «Αρχεία. Πηγές γνώσης, πηγές μνήμης»

Η ανάδειξη της σημασίας και της λειτουργίας των αρχείων μέσα στην κοινωνία, αλλά και πιο ειδικά η γένεση, ο χαρακτήρας, η εξέλιξη και το ειδικό βάρος που προσέλαβαν τα αρχεία στους επάλληλους κοινωνικούς σχηματισμούς που αναπτύχθηκαν στον ελλαδικό χώρο είναι το αντικείμενο του νέου εκπαιδευτικού προγράμματος και της ειδικής έκδοσης που επεξεργάστηκαν το Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής Τράπεζας και η Διεύθυνση Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του Υπουργείου Πολιτισμού σε συνεργασία με αρχαιολόγους, ιστορικούς και ιστορικούς της τέχνης.

α. Οι εκπαιδευτικές εκδόσεις

ι. Η εκπαιδευτική έκδοση *Αρχαία. Πηγές γνώσης, πηγές μνήμης*

Η έκδοση υπηρετεί την ανάδειξη της σημασίας των πηγών που διασώζουν τα αρχαία στην τεκμηρίωση της ιστορίας και στη διαμόρφωση της ιστορικής μνήμης καθώς και την εξοικείωση των μαθητών με τη χρήση των πρωτογενών πηγών που έχουμε στη διάθεσή μας από κάθε περίοδο της ιστορίας της Ελλάδας.

Στα τετράπτυχα που αποτελούν την έκδοση αναλύονται οι έννοιες της συγκρότησης, της λειτουργίας και της προσβασιμότητας σε αρχαία του ελλαδικού χώρου σε κάθε ιστορική εποχή: αρχαίος κόσμος, βυζαντινά χρόνια, ενετοκρατία, οθωμανικά χρόνια, σύγχρονη εποχή. Τα έντυπα συμπληρώνονται από υλικό σε ψηφιακή μορφή (CD), που εμπεριέχει προτάσεις για σχετικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

Το εκπαιδευτικό υλικό έχει σχεδιαστεί για να διδαχθεί, σε πρώτο στάδιο, σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία της Αθήνας (Αρχαία Αγορά, Επιγραφικό Μουσείο, Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής Τράπεζας, το οποίο αποτελεί παράδειγμα σύγχρονου αρχείου). Μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί από τους διδάσκοντες για την προετοιμασία των μαθητών πριν από την επίσκεψη στους αναφερόμενους χώρους αλλά και από σχολεία της περιφέρειας που δεν έχουν δυνατότητα επίσκεψης, αλλά επιθυμούν να εντάξουν στα θέματα που μελετούν τα αρχαία ως πηγές γνώσης.

ii. Χαμένος στο Αρχείο. Έκδοση κόμικ από το Ιστορικό Αρχείο της ΕΤΕ

Ο κόσμος του Αρχείου συναντά τον κόσμο του κόμικ. Και ο μικρός Ιάσωνας χάνεται στο μαγικό κόσμο του Ιστορικού Αρχείου της ΕΤΕ αναζητώντας τις πληροφορίες που χρειάζεται για τον παππού του.

Παρουσίαση όλων των εργασιών που πραγματοποιούνται στο Ιστορικό Αρχείο της ΕΤΕ (αρχειονομικών, συντήρησης, μικροφωτογράφισης και ψηφιοποίησης, εκπαιδευτικών) με αφορμή την επίσκεψη του μικρού Ιάσωνα στο χώρο του Ιστορικού Αρχείου της ΕΤΕ. Το συγκεκριμένο κόμικ απευθύνεται στους μικρούς μαθητές-επισκέπτες του ΙΑ/ΕΤΕ, τους οποίους επιχειρεί να προσεγγίσει με σύγχρονη ματιά.

β. Τα προγράμματα

ι. Η έννοια του αρχείου, η σημασία και η λειτουργία του τη σύγχρονη εποχή

Το νέο αυτό πρόγραμμα έχει στόχο την εξοικείωση των μαθητών με την έννοια του αρχείου καθώς και με τη σημασία της αρχειακής, πρωτογενούς πηγής στην αναζήτηση της γνώσης και την τεκμηρίωση της ιστορίας.

Σε πρώτο στάδιο γίνεται συζήτηση σχετικά με τους ποικίλους λόγους διάσωσης και αρχειοθέτησης της πληροφορίας και σύντομη παρουσίαση του κύκλου ζωής των αρχείων και των αρχειονομικών εργασιών που πραγματοποιούνται στο ΙΑ/ΕΤΕ. Οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να περιηγηθούν σε όλους τους λειτουργικούς χώρους ενός σύγχρονου αρχείου (αίθουσα ερευνη-

τών, βιβλιοθήκη, εργαστήριο συντήρησης, εργαστήριο μικροφωτογράφισης και ψηφιοποίησης, χώροι εκκαθάρισης, επεξεργασίας, ταξινόμησης και αποθήκευσης του υλικού, μουσειακοί χώροι).

Μέσα από ποικίλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες, προσαρμοσμένες στην ηλικία και στο επίπεδο των σχολικών ομάδων, οι μαθητές δουλεύουν πάνω στο σχήμα και τη λειτουργικότητα του αρχειονομικού «δέντρου», ενώ έρχονται σε επαφή με πρωτότυπα τεκμήρια από το αρχείο και τις συλλογές της Εθνικής Τράπεζας (έγγραφα, φωτογραφίες, μηχανές γραφείου, σχέδια, χάρτες) κι επιχειρούν να τα προσεγγίσουν με βάση αναλυτικά κι ερμηνευτικά εργαλεία.

ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΗΤΕΡΕΑΣ

ΤΟ ΑΡΧΕΙΟ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΣΕΙΡΑ

Α. ΤΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΕΚΤΕΛΟΥΝ ΟΙ ΛΑΓΟΙ ΣΕ ΚΑΘΕ ΟΡΟΦΟ;

- Μεταφορά κουτιών στο αρχειοστάσιο
- Συντήρηση εγγράφων
- Ταξινόμηση εγγράφων σε φακέλους και κουτιά
- Απορρόφηση της σκόνης και επεξεργασία εγγράφων
- Μικροφωτογράφιση και ψηφιοποίηση εγγράφων

Β. ΒΑΛΤΕ ΤΕΣ ΣΤΗ ΣΩΣΤΗ ΣΕΙΡΑ.

Ανακαλύπτοντας τους χώρους ενός σύγχρονου αρχείου

Παιχνίδια με αρχειακές πηγές

2. «Ιστορία του ελληνικού χαρτονομίσματος. Μια διαδρομή, 1822-2002»

Για την έκθεση «Ιστορία του ελληνικού χαρτονομίσματος. Μια διαδρομή, 1822-2002» σχεδιάστηκαν τρία διαφορετικά εκπαιδευτικά προγράμματα, ένα για το Δημοτικό, ένα για το Γυμνάσιο κι ένα για το Λύκειο, σύμφωνα με την ηλικία και τη διδακτέα ύλη, τα οποία περιλαμβάνουν ποικίλες δραστηριότητες που εκτελούνται όχι ατομικά, αλλά σε συνεργασία δύο ή τριών μαθητών.

Στάδια του εκπαιδευτικού προγράμματος

Αρχικά οι μαθητές συγκεντρώνονται στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων όπου γίνεται παρουσίαση, πάντα με τη μορφή ερωταποκρίσεων και με παράλληλη προβολή εικόνων, της ιστορίας του χρήματος (από τον αντιπραγματισμό στο νόμισμα και από το ιπτάμενο χρήμα των Κινέζων του 10ου αι. μ.Χ. στα σύγχρονα χαρτονομίσματα). Δίνονται πληροφορίες σχετικά με την κατασκευή του χαρτονομίσματος, παρουσιάζονται σημαντικοί σταθμοί στην ιστορία του ελληνικού χαρτονομίσματος και γίνονται αναφορές στα θέματα που επιλέχθηκαν να απεικονίζονται επάνω τους. Ακολουθεί περιήγηση στο χώρο της έκθεσης με επιλεγμένες διαδρομές και συγκεκριμένους σταθμούς, όπου επεξηγούνται συγκεκριμένα εκθέματα με βάση κάποιες θεματικές, ανάλογα με το μαθησιακό επίπεδο. Επιδίωξή μας είναι να αποδεσμευτεί ο χαρακτήρας της σχολικής επίσκεψης από το μοντέλο της ξενάγησης και να γίνει προσίτος στους μαθητές ο μουσειακός χώρος.

Μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής ξενάγησης οι μαθητές καλούνται μέσα από προσαρμοσμένα στην ηλικία τους ερωτηματολόγια να εξερευνήσουν την έκθεση. Στόχος είναι να παρατηρήσουν τα εκθέματα, να εστιάσουν περισσότερο σε κάτι που τους ενδιαφέρει. Καλούνται να απαντήσουν σε συνδυαστικές ερωτήσεις που απαιτούν την ενεργοποίησή τους και την άσκηση της παρατηρητικότητάς τους, να λύσουν ένα κρυπτόλεξο (αφορά λέξεις που αναφέρονται σε μυθολογικά και ιστορικά πρόσωπα ή περιοχές που απεικονίζονται σε χαρτονομίσματα της Κατοχής), μια ακροστιχίδα με λέξεις που κρύβονται στα χαρτονομίσματα, ενώ για τα μικρότερα παιδιά παρέχεται η δυνατότητα «κατασκευής» ενός χαρτονομίσματος.

• Παρατήρησε προσεκτικά τις μεγεθυμένες βινέτες που εκτίθενται «όπου από τις «ροθόλες». Μπορείς να αντιστοιχίσες τις εικόνες με τις αναγραφές τους με βάση τα σύμβολα που συνοδεύουν την κάθε φιάλα;

■ Η Γαυγιά και η Οικονομία

■ Νικηφόρος Εφραίμ, πρωτότυπος της ναυτικής

■ Η Ιστορία εμπνέει την Πόλη

■ Η Ερήνη

■ Η Ελπίς

■ Η Ευνοία και η Γαυγιά

■ Η Αθηνά

Β' Αίθουσα

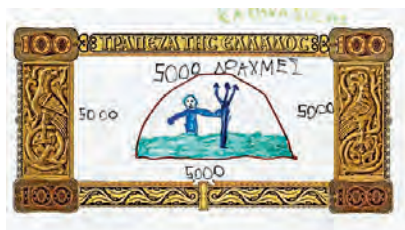
• Και τώρα ως παίχουμε ένα παιχνίδι κρυμμένων λέξεων! Μπορείς να βρεις τις λέξεις που αναφέρονται σε περιοχές, μυθολογικά και ιστορικά πρόσωπα και σφάλματα, που σκιαγραφούν τα χαρακτηριστικά της περιόδου της Κατοχής; Δοκίμασε να διαβάσεις οριζόντια και κάθετα και θα τις ανακαλύψεις.

Ν	Ι	Α	Ρ	Ε	Θ	Ο	Υ	Σ	Α	Θ	Λ
Ι	Α	Ν	Τ	Ι	Κ	Υ	Θ	Η	Ρ	Α	Ε
Κ	Π	Ο	Σ	Ε	Ι	Δ	Ω	Ν	Α	Σ	Ω
Η	Κ	Δ	Π	Κ	Π	Π	Α	Κ	Α	Δ	Ν
Σ	Α	Μ	Ο	Θ	Ρ	Α	Κ	Η	Σ	Ε	Κ
Χ	Λ	Η	Δ	Α	Μ	Φ	Ι	Π	Ο	Λ	Η
Ο	Ε	Φ	Δ	Σ	Θ	Α	Γ	Α	Υ	Φ	Π
Λ	Ξ	Λ	Ι	Ο	Υ	Ι	Ν	Ρ	Ν	Ο	Ο
Υ	Α	Θ	Η	Ν	Α	Α	Μ	Α	Ι	Ι	Κ
Μ	Ν	Ν	Δ	Ι	Ω	Ν	Η	Μ	Ο	Δ	Η
Π	Δ	Ο	Α	Ξ	Ρ	Ι	Ο	Υ	Ξ	Η	Μ
Ι	Ρ	Ζ	Μ	Π	Κ	Μ	Φ	Θ	Θ	Ο	Τ
Α	Ο	Ε	Ε	Α	Ι	Γ	Ι	Ν	Α	Χ	
Β	Σ	Υ	Ι	Λ	Β	Ν	Ε	Α	Ο	Π	Θ
Ο	Π	Σ	Α	Π	Ο	Λ	Λ	Ω	Ν	Ε	Π

Αμφικλοή, Ισμοβράνη, Νίκη, Ποσειδάωνας, Απόλλων, Δελφί, Αντιγόνη, Αρεθούσα, Αθηνά, Αλέξανδρος, Ολυμπία, Αίγινα, Διόδωτος, Παροισμός, Ζεύς, Διώνη, Αιών, Αφελία, Ισούνα.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Σύνθεση για την αίθουσα της Ε.Τ.Ε που κατασκεύασε τις επιγραφές της Εθνικής Τράπεζας του πρώτου του Σουλτάν Οσμάν Ισχανά Χαχίμ Ε.Τ.Ε.

3. Με συνδυαστικό κρίκο την Καπνικαρέα

Το παραπάνω πρόγραμμα δύναται να συνδυαστεί με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Διεύθυνσης Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του Υπουργείου Πολιτισμού με τίτλο «Η βυζαντινή Αθήνα, το παράδειγμα της Καπνικαρέας».

Οι μαθητές που επισκέπτονται το ΙΑ/ΕΤΕ στο πλαίσιο της έκθεσης για το ελληνικό χαρτονόμισμα μελετούν ένα κατοχικό τραπεζογραμμάτιο πάνω στο οποίο απεικονίζεται το μνημείο της Καπνικαρέας. Έχοντας προηγηθεί η επίσκεψη στο ίδιο το μνημείο της Καπνικαρέας, οι μαθητές σχολιάζουν τα είδη των πληροφοριών που η κάθε πηγή, ένα βυζαντινό μνημείο και ένα τραπεζογραμμάτιο, μπορεί να τους παράσχει.

Ο συνδυασμός των εκπαιδευτικών προγραμμάτων των δύο πολιτιστικών φορέων αποβλέπει στο να κατανοήσουν οι μαθητές την αξία των πρωτογενών πηγών μέσα από την παράλληλη μελέτη και διεπιστημονική προσέγγιση μνημείων και αρχείων.

Στο πλαίσιο της παραπάνω συνεργασίας του Ιστορικού Αρχείου με τη Διεύθυνση Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του Υπουργείου Πολιτισμού εκδόθηκε ένα εκπαιδευτικό εργαλείο με τίτλο *Ανακαλύπτοντας την ιστορία μέσα από τις πηγές*, με αφορμή ένα μνημείο και ένα χαρτονόμισμα, το οποίο παρέχει χρήσιμες πληροφορίες για εκπαιδευτικούς και μαθητές.

4. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού αφορά την παρουσίαση των διαφορετικών ειδικοτήτων που ασκούνται στο Αρχείο (αρχειονόμου, βιβλιοθηκονόμου, φωτογράφου, συντηρητή, διοικητικού υπαλλήλου, διορθωτή και επιμελητή κειμένων) αλλά και γενικότερα στην Τράπεζα. Περιλαμβάνει εκτός από την παρουσίαση με power point των ποικίλων πληροφοριών για τα επαγγέλματα, ζωντανές συνεντεύξεις των μόνιμων υπαλλήλων και των φοιτητών ΑΕΙ και σπουδαστών ΑΤΕΙ, που κάνουν την τρίμηνη ή εξαμήνη πρακτική τους άσκηση στο ΙΑ/ΕΤΕ, από τους μαθητές.

Το αρχειονομικό δέντρο του ΙΑ/ΕΤΕ και ένα παιχνίδι.

